

Varni in enaki ob poplavi, potresu in požaru v naravi

Nesreče se lahko zgodijo kadarkoli in kjerkoli. Nekatere se zgodijo brez predhodnega opozorila, druge lahko napovemo.

Pomembno je, da so nanje pripravljeni tudi gibalno ovirane osebe, njihovi družinski člani in osebni asistenti.

KAKO RAVNATI PRED NESREČO

Slovenijo pogosto prizadenejo nesreče.

Da boste nanje pripravljeni, se seznanite:

- ali živite na območju, ki ga ogrožajo poplave, potresi ali požari v naravi,
- z napotki, kako se pripraviti na nesreče in kako ravnati ob njih,
- z mogočimi načini komunikacije na številko 112.

Ob večjih nesrečah se lahko zgodi, da:

- pomoč reševalnih služb ne bo takoj mogoča,
- bo motena oskrba z elektriko, zemeljskim plinom, vodo,
- bodo poškodovani kanalizacijski sistemi in sistemi ogrevanja,
- ne bodo delovali telekomunikacijski sistemi,
- bo onemogočen dostop do trgovine, lekarne, zdravnika ipd.

Razmislite, katere težave boste lahko imeli ob nesrečah.

Več informacij o preventivnih napotkih
najdete na spletni strani www.gov.si

Ustvarite si socialno mrežo ljudi, ki vam bodo lahko pomagali. To so lahko sorodniki, prijatelji, sosedi ali sodelavci. Dogovorite se, kako bi vam pomagali ob nesreči in po njej. Upoštevajte, da te osebe niso vedno dosegljive ali pa ne bodo mogle do vas.

Ortopedske pripomočke imejte med spanjem vedno na istem mestu (npr. ob vhodu v sobo ali na hodniku v bližini vhodnih vrat).

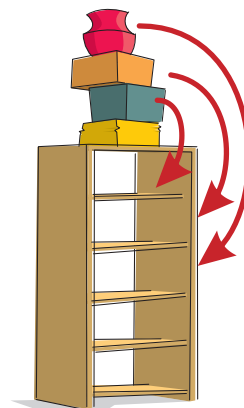

Za komunikacijo si pripravite napise, kako vam neznana oseba lahko hitro in učinkovito pomaga. Na primer *Sem oseba s cerebralno paralizo. Prosim, podajte mi palice/voziček. Prosim, pomagajte mi po stopnicah.*

Poskrbite za svojo varnost in zaščito doma.

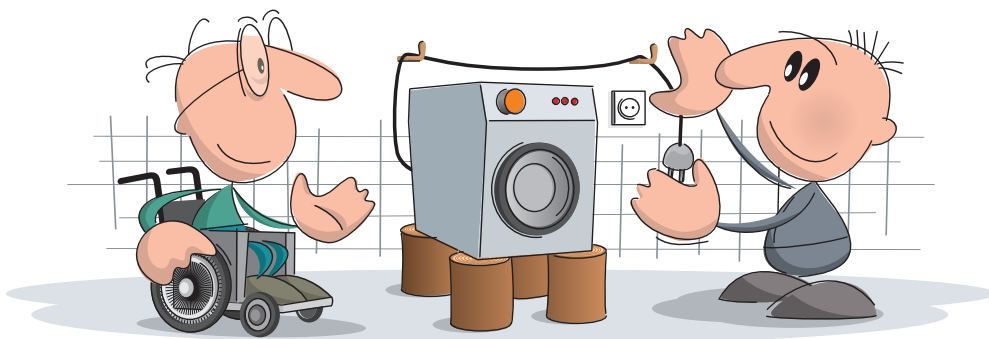
Za zaščito pred potresom:

- pritrдите pohištvo,
- velike in težke predmete postavite na nižje police,
- nad ležišča in sedišča ne obešajte slik ter ogledal v težkih okvirjih itn.

Za zaščito pred poplavami:

- v prostorih, ki jih lahko poplavi, od tal dvignite pohištvo in drugo opremo,
- tla in stene naj bodo iz materialov, ki se lahko čistijo in hitro posušijo,
- poskrbite za neovirano odtekanje meteornih voda v okolici hiše itn.

**Več informacij o preventivnih napotkih
najdete na spletni strani www.gov.si**

Za zaščito pred požarom v naravi:

- poskrbite za urejeno okolico stavbe,
- gorljive snovi hranite v varni razdalji,
- odstranite veje dreves in suho travo.

Če navedenega ne morete narediti sami, prosite za pomoč sorodnike, prijatelje ali sosede.

Za zagotavljanje varnosti prebivalcev so lahko odrejeni zaščitni ukrepi, kot so na primer evakuacija, sprejem in oskrba v nastanitvenih objektih, RKB-zaščita ipd.

Ob evakuaciji:

- upoštevajte navodila pristojnih služb,
- povejte, da potrebujete pomoč,
- s sabo vzemite nujne stvari, ki ste jih pripravili za primer nesreče; upoštevajte svoje potrebe in potrebe družinskih članov.

Ob nastanitvi je izvedeno evidentiranje in poskrbljeno za najnujnejšo oskrbo. Osebu povejte kakšno pomoč potrebujete in pojasnite svoje omejitve. Sorodnike obvestite, kje ste.

KAKO RAVNATI OB NESREČI

Potres

Če stojite, se usedite. Če ležite ali sedite, ostanite mirni v tem položaju. Če lahko, zaščitite glavo s komolci in s sklenjenimi dlanmi pokrijte zatilje. Ostanite mirni in počakajte na pomoč.

Če po potresu ostanete ujeti v ruševinah, ostanite mirni. Če se praši, si s priročnim zaščitnim sredstvom (robcom, delom oblačila) prekrijte usta in nos. V enakomernih presledkih udarjajte s predmetom po kovinski napeljavi ali zidu. Občasno zakličite na pomoč. Tako vas bodo reševalci lažje našli.

Več informacij o preventivnih napotkih
najdete na spletni strani www.gov.si

Poplava

Če lahko, se v poplavljeni stavbi umaknite
v višje nadstropje.

Na prostem se umaknite na območje,
ki ga voda ne doseže.

Ne prečkajte vodnega toka, tudi če sega
voda le do kolien.

Upoštevajte zapore cest in podvozov.
Ne vozite po poplavljenih cestah.

Požar v naravi

Če lahko, iz okolice stavbe umaknite predmete,
ki jih lahko zajame ogenj.

Če je v zraku dim, zaprite okna in vrata. Izključite
prezračevalne in klimatske sisteme.

KAKO RAVNATI PO NESREČI

Če živite sami, poiščite osebe, ki vam lahko pomagajo. Prosite jih za pregled poškodb stavbe in opreme ter za pomoč pri odpravljanju posledic nesreče.

Potres

Preglejte stanje stavbe in poškodbe na njej. Če je poškodovana konstrukcija stavbe, vanjo ne vstopajte.

Če ni elektrike, za razsvetljavo uporabite baterijsko svetilko. Ne prižigajte vžigalic in ne kadite.

Ob motnjah pri preskrbi s pitno vodo upoštevajte navodila glede prekuhavanja ali uporabite vodo iz plastenk.

Poskrbite za strokovni pregled vodovodne, kanalizacijske, plinske in električne napeljave ter dimovodnih naprav.

Več informacij o preventivnih napotkih
najdete na spletni strani www.gov.si

Poplave

Ob poplavi se lahko poškoduje stavba, poplavljeni so kleti in nižja nadstropja, predstavljena sta pohištvo in oprema, prav tako lahko nanosi blato in naplavine.

Iz poplavljenih prostorov izčrpajte vodo, odstranite naplavine in poplavljeno opremo. Prostore in opremo očistite, razkužite in posušite. Če predmetov ni mogoče očistiti, jih zavržite.

Zavržite živila, ki so bila v stiku s poplavno vodo.

Požar v naravi

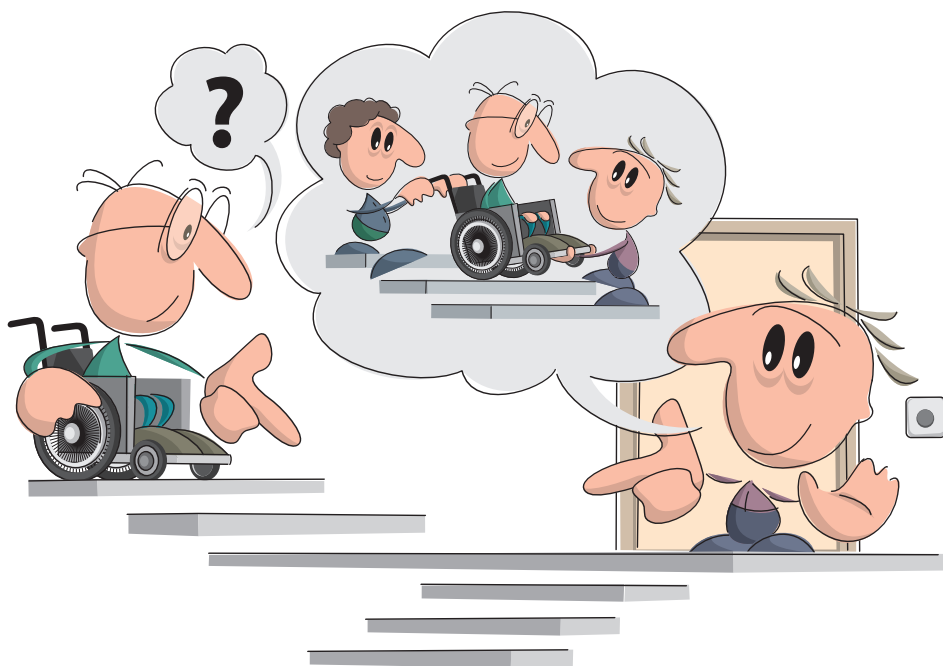
Upoštevajte navodila pristojnih služb glede vrnitve v svoj dom.

Ko v zraku ni več dima oziroma vonja po dimu, prostore prezračite.

KAKO PRISTOPITI DO GIBALNO OVIRANIH OSEB

Pri komuniciranju z gibalno oviranimi osebami upoštevajte etična načela in enakovreden položaj sogovornika. Bodite spoštljivi.

Pridobite pozornost osebe. Stopite v njeno vidno polje, spregovorite prvi in se predstavite.

Več informacij o preventivnih napotkih
najdete na spletni strani www.gov.si

Opišite situacijo oziroma nevarnost. Gibalno ovirano osebo vprašajte, če potrebuje pomoč ali spremstvo. Upoštevajte njene usmeritve.

Upoštevajte, da imajo lahko gibalno ovirane osebe včasih tudi težave pri govoru.

Zmanjšajte hrup in osvetlite prostor. Ob izpadu električne energije si lahko pomagata z baterijsko svetilko. Gibalno ovirano osebo opozorite na možnost močnejše svetlobe ali hrupa.

Govorite jasno, počasi in v kratkih stavkih. Dajajte konkretna navodila, na primer *Poskusite dvigniti levo roko.*

Osebi povejte, kaj nameravate narediti, na primer *Prestavili vas bomo na nosila.*

Osebe se dotikajte le toliko, kolikor je nujno za reševanje.

Ob spremembi položaja gibalno ovirane osebe preverite, ali se počuti varno.

Klic v sili 112

Na številko 112 lahko kadarkoli brezplačno pokličete v katerikoli državi Evropske unije, če potrebujete nujno medicinsko pomoč ali pomoč gasilcev, drugih reševalnih služb ali policije.

Ob klicu na številko 112 ostanite mirni in sporočite:

- **kdo** kliče,
- **kaj** se je zgodilo,
- **kje** se je zgodilo,
- **kdaj** se je zgodilo,
- **koliko** je ponesrečencev,
- **kakšne** so poškodbe,
- **kakšne** so okoliščine na kraju nesreče,
- **kakšna** pomoč je potrebna.

Osebe, ki imate težave z govorom lahko posredujete besedilni klic (SMS) na številko 112. V sporočilo vpišete, kaj se je zgodilo, operater pa pisno odgovori nanj. Njegov odgovor oziroma dodatna vprašanja se izpišejo na zaslonu telefonskega aparata.

Podatki o klicih in poslanih sporočilih na številko 112 se hranijo šest mesecev. Zloraba klica in pošiljanje sporočila na to številko sta kazniva.

Co-funded by
the European Union

Ravnateljstvo civilne zaštite

UPRAVA
REPUBLIKE
SLOVENIJE

ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Izdalo in založilo: Ministrstvo za obrambo – Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Besedilo zgibanke je pripravilo Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Hrvaške, Urad civilne zaštite v sodelovanju s Hrvaško zvezo združenj mladine in študentov invalidov – SUMSI in je nastalo v projektu Varni in enaki ob naravnih in drugih nesrečah (Safe and Equal in EMERgencies (SEE ME)). Zasnova, ilustracije, oblikovanje in priprava za tisk: Študio Ajd, d. o. o., Dobravlje.

Prevod: Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije, Sektor za prevajanje. Jezikovni pregled: Ministrstvo za obrambo, Služba za strateško komuniciranje. Tisk: Grafex, d. o. o. Naklada: 10.000 izvodov. Ljubljana, 2023.